

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-н **Татяна Александрова Дронзина**

Катедра Политология, СУ „Свети Климент Охридски“

Относно: _____ дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност 05.11.02. Политология, професионално направление 3.3. Политически науки в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Христина Иванова Димитрова**

Тема на дисертационния труд: **„Принципите и ценностите на консерватизма и българските политически партии, членуващи в европейската народна партия“**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №3327/13.11. 2024 на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Политология“, факултет „Международна икономика и политика“ на УНСС по научна специалност Политология, професионално направление 3.3. Политически науки съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 1132/20.05.2020 г. Обучението е осъществено в редовна форма от 28.04.2020 г., трансформирано в задочна форма на обучение със Заповед на зам.-ректора по НИД № 1254 от 26.04.2024 г. Отчислена с право на защита със заповед на Ректора № 3384 от 19.11.2024 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структура – увод, три глави, заключение, таблици и библиография. Структурата е логична, ясна и последователна. Тя следва логиката на избраните изследователски дедуктивни методи – от общото към частното, от общите принципи

на консерватизма към принципите на ЕНП и към принципите на българските консервативни партии.

Обем – 268 страници. Избраният обем е достатъчен за постигането на целите и задачите на дисертационното изследване.

Кратка оценка за:

Актуалност на темата - Темата е повече от актуална, като се има предвид размития характер на българския политически спектър и липса на яснота както сред избирателите, така и сред елитите на различията между най-влиятелните политически идеологии и философии.

Цел - Основната цел на дисертационния труд е да се анализират принципите и ценностите на консерватизма като политическа философия и да се идентифицира кои принципи и ценности са споделени в политическите и програмните документи на българските политически партии, членуващи в Европейската народна партия. Целта е формулирана ясно и недвусмислено, което позволява на докторанта да се стреми към нейното пълно постигане, с посочените ограничения, които неизбежно съпътстват всеки текст от подобен жанр.

Задачи:

1. Извеждане и анализ на принципите и ценностите на консервативната политическа философия.
2. Идентифициране на българските дясноцентристки партии, активни членки на ЕНП, чрез анализ на основните политически и програмни документи.
3. Сравнителен анализ между принципите и ценностите на българския и класическия консерватизъм.
4. Събиране и вторичен анализ на данни от социологически изследвания, свързани с разглеждането на ценностните нагласи на българското общество.
5. Провеждане и анализ на дълбочинни интервюта, свързани с разбирането и изясняването на темата на дисертационния труд.

Оценявам задачите като правилно формулирани и насочени към постигане на целите на дисертационния труд.

Обект - Обект на изследване в дисертационния труд са принципите и ценностите на консерватизма, представени в идеите на основните мислители,

теоретици и философи. Всъщност, това е единствената възможна и в много отношения единствено възможна формулировка.

Предмет - Предмет на дисертационния труд са отражението и присъствието на основните принципи и ценности на консерватизма в политическите и програмни документи на българските партии, активни членки на Европейската народна партия. Предметът е формулиран ясно и в непосредствена връзка с обекта на изследване.

Основна теза - Принципите и ценностите на консервативната политическа философия оказват значимо влияние върху основните политически и програмни документи на българските дясноцентристки партии. Основната хипотеза предполага, че консервативни принципи и ценности се споделят и от европейското семейство на ЕНП. *Хипотезата* е формулирана научно коректно, тя е доказуема с избраните изследователски походи и може подробно за бъде изложена в избрания обем на работата.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Постигнатите основни научни и/или научно-приложни резултати – без всяко съмнение те са значими, а може би и уникални в българската политологическа мисъл. Ценностите на българските консерватори са анализирани задълбочено както във времето, така и в пространството, както в политически, така и в културен контекст.

Използваната методология - Като основни изследователски методи са посочени дедуктивен метод, аналитично проучване, контент анализ и дълбочинни интервюта. Не възразявам срещу подобен подход, но бих направила забележката, че последните два по-скоро са методи за събиране на информация отколкото изследователски методи.

Изпълнението на поставените цел и задачи е факт, както може да се види от заключителната част на работата.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Кратка оценка за приносите, посочени от дисертанта – приносите са посочени коректно и самокритично от докторанта. Изказвам обаче дълбоко съмнение дали формулираният от нея принос №1 - „Извеждане и анализ на принципите и

ценностите на консервативната политическа философия....“ трябва да се разглежда като неин принос, доколкото подобна систематизация е направена много отдавна в лицето на водещи специалисти в областта на политическата философия, политическата идеология и историята на политическите идеи. По повод на втория научно-теоретически принос изказвам същите съображения. Принос №3 и научно приложните приноси са неоспорими и заслужават висока оценка и признание.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите по дисертацията са повече от достатъчни. Те са свързани с темата на изследването и заслужават най-висока оценка.

6. Оценка на автореферата

Оценката ми за автореферата е може би най-критичната от всички. Предполага се, че той дава възможност на читателя да се запознае накратко с направеното от докторанта. Този автореферат обаче е кажи-речи една трета от дисертацията и макар че е подробен и направен по правилата, надали ще допринесе за популярността на автора и четивността на неговия труд. Дълъг и обременен с ненужни аспекти, например таблиците в края, той е прекалено тежък, за да бъде четен.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Както към всеки дисертационен труд, така и към тоя, могат да бъдат отправени определени критични забележки. Първата от тях се отнася до следното. Всеизвестно е, че източноевропейското консервативно е отличимо по значим начин от класическия консерватизъм и неоконсерватизъм. За жалост не видях никъде обяснение на този феномен. И втората ми забележка е свързана с липсата на ясно формулиран критерий за класифициране на българските политически партии като консервативни или неоконсервативни.

8. Заключение

Направените забележки ни най-малко не намаляват ценността на дисертационния труд, който намирам за талантливо и добросъвестно написан. Пожелавам на автора повече смелост в бъдеще при формулиране на предположенията

и тезите и заявявам ясната си позиция, че горещо препоръчвам на кандидата да бъде присъдена ОНС „доктор“ по Политически науки.

4 декември, 2024 г., София

Подпис:
(проф. д-н Татяна Дронзина)

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

R E V I E W

**By: Prof. Tatiana Alexandrova Dronzina, Doctor of Science
Department of Political Science, SU "St. Kliment Ohridski"**

Academic Field: 05.11.02 Political Science, Professional Field 3.3 Political Sciences

Regarding: Dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the academic field of 05.11.02 Political Science, Professional Field 3.3 Political Sciences at UNWE.

Author of the Dissertation: **Hristina Ivanova Dimitrova**

Dissertation Topic: The Principles and Values of Conservatism and Bulgarian Political Parties Members of the European People's Party

Basis for this review: Participation as a member of the academic jury for the defense of the dissertation in accordance with Order No. 3327/13.11.2024 issued by the Rector of UNWE.

1. Information about the Candidate

The candidate has been enrolled in the doctoral program at the Department of Political Science, Faculty of International Economics and Politics at UNWE, in the academic field of Political Science, Professional Field 3.3 Political Sciences, as per Rector's Order No. 1132/20.05.2020. The training began in a full-time format on 28.04.2020 and was later converted to part-time study by Order No. 1254/26.04.2024 from the Vice-Rector for Research and Development. The candidate was granted the right to defend the dissertation by Rector's Order No. 3384/19.11.2024.

2. General Overview of the Submitted Dissertation

Structure – introduction, three chapters, conclusion, tables and bibliography. The structure is logical, clear and consistent. It follows the logic of the selected research deductive methods - from the general to the particular, from the general principles of conservatism to the principles of the EPP and to the principles of the Bulgarian conservative parties.

Volume – 268 pages. The selected volume is sufficient to achieve the goals and objectives of the dissertation research.

A brief assessment of:

Relevance of the topic - The topic is more than relevant, given the blurred nature of the Bulgarian political spectrum and lack of clarity both among the voters and among the elites of the differences between the most influential political ideologies and philosophies.

Purpose - The main purpose of the dissertation is to analyze the principles and values of conservatism as a political philosophy and to identify which principles and values are shared in the political and programmatic documents of the Bulgarian political parties that are members of the European People's Party. The goal is formulated clearly and unambiguously, which allows the doctoral student to strive for its full achievement, with the specified limitations that inevitably accompany any text of a similar genre.

Tasks:

1. Derivation and analysis of the principles and values of conservative political philosophy.
2. Identification of the Bulgarian center-right parties, active members of the EPP, through an analysis of the main political and program documents.
3. Comparative analysis between the principles and values of Bulgarian and classical conservatism.
4. Collection and secondary analysis of data from sociological studies related to the consideration of the value attitudes of the Bulgarian society.
5. Conducting and analysing in-depth interviews related to understanding and clarifying the topic of the dissertation work.

I evaluate the tasks as correctly formulated and aimed at achieving the goals of the dissertation work.

Object - The object of research in the dissertation work is the principles and values of conservatism, presented in the ideas of the main thinkers, theorists and philosophers. In fact, this is the only possible and in many ways the only possible formulation.

Subject - The subject of the dissertation is the reflection and presence of the main principles and values of conservatism in the political and programmatic documents of the Bulgarian parties, active members of the European People's Party. The subject is formulated clearly and in direct relation to the object of research.

Main thesis - The principles and values of the conservative political philosophy have a significant influence on the main political and programmatic documents of the Bulgarian

center-right parties. The main hypothesis assumes that conservative principles and values are also shared by the European EPP family. **The hypothesis** is formulated scientifically correctly, it is provable with the selected research methods and can be presented in detail in the selected volume of work.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

The main scientific and/or scientific-applied results achieved - without any doubt they are significant and perhaps unique in Bulgarian political thought. The values of the Bulgarian conservatives have been thoroughly analyzed both in time and in space, in both political and cultural contexts.

The methodology used - Deductive method, analytical research, content analysis and in-depth interviews are indicated as the main research methods. I do not object to such an approach, but I would make the remark that the last two are more information-gathering methods than research methods.

The fulfillment of the set goals and tasks is a fact, as can be seen from the final part of the work.

4. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

Brief evaluation of the contributions indicated by the dissertation student - the contributions are indicated correctly and self-critically by the doctoral student. However, I deeply doubt whether her formulated contribution #1 - "Derivation and Analysis of the Principles and Values of Conservative Political Philosophy..." it should be considered as her contribution, inasmuch as such a systematization was done a long time ago in the person of leading specialists in the field of political philosophy, political ideology and the history of political ideas. On the occasion of the second scientific-theoretical contribution, I express the same considerations. Contribution #3 and the scientifically applied contributions are indisputable and deserve high praise and recognition.

5. Evaluation of dissertation publications

Dissertation publications are more than enough. They are related to the topic of the study and deserve the highest rating.

6. Evaluation of the autoref

My assessment of the auto-reference is perhaps the most critical of all. It is supposed to give the reader a brief overview of what the PhD student has done. However, this abstract is about a third of the dissertation, and although it is detailed and done according to the rules, it is unlikely to contribute to the popularity of the author and the readability of his work. Long and burdened with unnecessary aspects, for example the tables at the end, it is too heavy to read.

7. Criticisms, recommendations and questions

As with any dissertation work, and with this one, certain critical remarks can be made. The first of these refers to the following. It is well known that Eastern European conservatism is distinguishable in significant ways from classical conservatism and neoconservatism. Unfortunately, I did not see an explanation of this phenomenon anywhere. And my second remark is related to the lack of a clearly formulated criterion for classifying Bulgarian political parties as conservative or neoconservative.

8. Conclusion

The remarks made do not in the least detract from the value of the dissertation, which I find talented and conscientiously written. I wish the author more courage in the future in formulating the assumptions and theses, and **I state my clear position that I strongly recommend that the candidate be awarded the PhD in Political Science.**

December 4, 2024, Sofia

Signature:

(Prof. Tatiana Dronzina)